

POSTANOWIENIE

Dnia 27 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 27 września 2023 r.

sprawy **M. P.**

skazanego z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 22 listopada 2022 r., sygn. akt VIII Ka 437/22,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 15 marca 2022 r., sygn. akt XIII K 226/21,

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,

2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

M. P. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 15 marca 2022 r., sygn. akt XIII K 226/21, na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 300 stawek dziennych w kwocie 10 zł każda za to, że od nieustalonego dnia lutego do 16 marca 2020 r. w B., działając wspólnie i w porozumieniu z M. K. i innymi nieustalonymi osobami, wbrew przepisom ustawy, uczestniczył w obrocie znaczną ilością środków odurzających w postaci ziela konopi innych niż włókniste o łącznej wadze co najmniej 119,04 g, w

ten sposób, że po nabyciu tych środków przekazywał je M. K. w celu dalszej sprzedaży, w wyniku czego M. K. zbył 50 gram marihuany za kwotę 2.500 zł, po czym przekazał oskarżonemu kwotę 2.000 zł, tj. za czyn z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Tym samym wyrokiem Sąd Rejonowy w Białymstoku, na podstawie art. 45 § 1 k.k., orzekł od M. P. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2 tys. zł tytułem przepadku równowartości korzyści uzyskanej z przestępstwa.

Sąd Okręgowy w Białymstoku, po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego, wyrokiem z dnia 22 listopada 2022 r., sygn. akt VIII Ka 437/22, utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji.

Obrońca skazanego wniósł kasację od wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości i zarzucając mu rażące naruszenie przepisów prawa procesowego:

I. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 201 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez pominięcie przy dokonywaniu ustaleń faktycznych okoliczności, iż sporządzona w sprawie opinia sądowo - psychiatryczna dotycząca skazanego jest zewnętrźnie sprzeczna z innymi opiniami sporządzanymi nawet przez ten sam skład osobowy biegłych w tożsamym czasookresie, w tym:

- biegli psychiatrzy i psycholog sporządzający opinię o skazanym w dwóch innych sprawach dotyczących skazanego (III K 74/22 Sądu Okręgowego w Białymstoku oraz PR 2 Ds. [...] Prokuratury Rejonowej Białystok - Północ w Białymstoku) uznali, iż miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność rozumienia znaczenia czynu oraz pokierowania swoim postępowaniem (oba czyny dzieli 35 dni), co w konsekwencji prowadzi do sprzecznych ustaleń, co do stanu poczytalności oskarżonego w czasie popełnienia zarzucanego mu czynu i powoduje, iż koniecznym jest powołanie nowych biegłych, natomiast zaniechanie tej czynności przez Sąd stanowi naruszenie prawa do obrony oskarżonego;

II. art. 201 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt. 5 k.p.k. w zw. z art. 170 § 2 i 4 k.p.k. poprzez bezzasadne oddalenie wniosku dowodowego obrońcy oskarżonego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu neurochirurgii lub neurologii na etapie postępowania odwoławczego, w sytuacji gdy opinia sądowo - psychiatryczna jest niepełna, albowiem nie uwzględnia ona wszelkich schorzeń neurologicznych

skazanego M. P., a w szczególności nie odpowiada na pytanie, czy w przypadku skazanego możemy mówić o masywnym uszkodzeniu mózgu z uwagi na malformację mózgowo — krążeniową, co przy występujących u skazanego schorzeniach neurologicznych (m.in. malformacją tętniczo - żylną oraz zespołem Aspergera) ma istotne znaczenie dla ustalenia, czy został popełniony czyn zabroniony, czy stanowi on przestępstwo oraz czy zachodzą warunki do orzeczenia pobytu w zakładzie psychiatrycznym na podstawie art. 93g Kodeksu karnego;

III. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na tym, że Sąd Okręgowy nie poddał wszechstronnej i rzetelnej analizie zarzutów sformułowanych w apelacji oraz nie ustosunkował się w sposób wyczerpujący w uzasadnieniu wyroku do podnoszonych zarzutów:

1) wskazujących na naruszenie zasad bezstronności i swobodnej oceny dowodów poprzez oparcie orzeczenia o winie M. P. wyłącznie na wyjaśnieniach współoskarżonego M. K., który bez wątpienia był zainteresowany w sprawie i tym samym chcąc uniknąć odpowiedzialności oraz umniejszyć swój stopień zawinienia przerzucił ciężar winy na M. P.,

2) kwestionujących wiarygodność zeznań świadka P. S., które charakteryzują się licznymi sprzecznościami wewnętrznymi, które nie zostały usunięte w toku postępowania, a nadto nie miały oparcia w zeznaniach innych świadków, przy jednoczesnym pominięciu, iż świadek ten - jak sam przyznał - jest osobą uzależnioną od narkotyków, jest po dwuletniej terapii odwykowej, a czasookresy i daty, o które był pytany mieszają mu się.

Podnosząc powyższe, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu I instancji oraz przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na wniesioną przez obrońcę kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście bezzasadna, wobec czego podlega rozpoznaniu i oddaleniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Podniesione w kasacji zarzuty są w dużym zakresie zbieżne ze sformułowanymi w apelacji od wyroku Sądu I instancji. Poruszone w nich kwestie

zostały poddane kontroli odwoławczej, której prawidłowość – w aspekcie kompletności i wnikliwości – nie budzi zastrzeżeń. Tymczasem „postępowanie kasacyjne ani nie stanowi trzeciej instancji, ani nie oznacza ponownego rozpoznania sprawy zakończonej już przecież prawomocnym wyrokiem” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2019 r., V KK 96/19). Specyfika i wyjątkowość postępowania kasacyjnego nie pozwalają na prowadzenie „trzecioinstancyjnej” kontroli orzeczenia sądu pierwszej instancji, chronionego przymiotem prawomocności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2019 r., IV KK 694/18). Nie jest więc rzeczą Sądu Najwyższego ponowne rozpoznawanie zarzutów stawianych wyrokowi Sądu I instancji, o ile te zostały prawidłowo (co nie oznacza „zgodnie z interesem skarżącego”) rozpoznane przez sąd odwoławczy – jak to miało miejsce w niniejszej sprawie.

W zarzutach pierwszym i drugim skarżący wyraził wątpliwości co do kompleksowości i zewnętrznej koherencji sporządzonej w sprawie opinii sądowo – psychiatrycznej oraz istnienia podstaw do oddalenia wniosku obrońcy o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu neurochirurgii i neurologii na etapie postępowania odwoławczego. Opinia sądowo – psychiatryczna została w niniejszej sprawie sporządzona na etapie postępowania przygotowawczego przez dwóch biegłych lekarzy psychiatrów i biegłego psychologa. Opracowując ją biegli skorzystali z pobytu oskarżonego na obserwacji sądowo-psychiatrycznej, której został on poddany w innej sprawie karnej. Zagwarantowało to autorom opinii dostęp do bogatej dokumentacji związanej z dotychczasowym leczeniem M. P. oraz szeregu przeprowadzonych podczas pobytu na obserwacji badań. Biegli w sposób szczegółowy i fachowy zdiagnozowali, opisali i ocenili pod kątem zleconych przez oskarżyciela pytań między innymi stwierdzoną u M. P. malformację tętniczo-żylną. Problem istnienia powyższego uszkodzenia mózgu u oskarżonego i jego ewentualnego wpływu na postępowanie oskarżonego został dogłębnie wyjaśniony na żądanie obrońcy podczas składania ustnej opinii przez biegłych na rozprawach w dniach 25 stycznia oraz 1 marca 2022 r. Biegły psychiatra M. W. nie stwierdził, by rozpoznana malformacja u opiniowanego w sposób istotny wpływała na jego poczytalność. Podczas obserwacji M. P. biegli nie stwierdzili u niego występowania żadnych objawów neurologicznych, co oznacza, że malformacja i organiczne

zaburzenia OUN nie wpływały na zachowanie, a zatem i poczytalność M. P. w chwili popełnienia czynu. Pozostali biegli zeznali zbieżnie z M. W., zwłaszcza w kwestiach związanych z malformacją tętniczą-żylną zdiagnozowaną u oskarżonego. Należy pamiętać, że opinia sporządzona przez biegłych odnosiła się do konkretnego czynu – uczestnictwa w obrocie środkami odurzającymi - i tego postępowania. Fakt, iż w innej sprawie, dotyczącej innego czynu, inni biegli dostrzegli przesłanki uzasadniające przyjęcie ograniczonej poczytalności u M. P. sam z siebie nie podważa prawidłowości opinii sporządzonej w niniejszym postępowaniu.

W postępowaniu odwoławczym nie zaistniały okoliczności opisane w art. 201 k.p.k., uzasadniające dopuszczenie kolejnej opinii bądź opinii kolejnych biegłych w sprawie. Dotychczasowi biegli w sposób wystarczający i przekonujący Sąd uzasadnili, dlaczego na etapie opiniowania nie było konieczności dokooptowania do zespołu biegłego z zakresu neurochirurgii. Należy przypomnieć, że okoliczność, iż dowód z opinii biegłych nie jest przekonujący dla strony procesowej, nie daje podstawy do stosowania przepisu art. 201 k.p.k. Zwłaszcza zaś nie może stać się podstawą do stosowania tego przepisu procesowego fakt, że skarżący, wdając się samodzielnie w rozważania natury specjalistycznej, dochodzi w rezultacie do przekonania, że wyprowadzone w sprawie wnioski - i to w dziedzinie, w której z natury rzeczy brakuje stronie wiadomości specjalnych - są błędne. Opinię biegłego ocenia sąd i to ten organ procesowy decyduje czy jest ona dla niego zrozumiała i przekonująca, czy odpowiada na pytania zakreślające jej przedmiot i granice, czy jest wewnętrznie spójna i niesprzeczna oraz, czy nie rodzi wątpliwości co do jej merytorycznej trafności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 marca 2021 r., III KK 82/21).

Trzeci zarzut kasacji ma natomiast charakter polemiczny. Autor kasacji nominalnie zarzuca Sądowi odwoławczemu, że ten nie poddał zarzutów apelacji wszechstronnej i rzetelnej analizie, nie wskazuje jednak na żadne konkretne uchybienia Sądu *ad quem* w tym zakresie. Zamiast tego koncentruje się na przedstawieniu alternatywnej oceny zeznań świadków M. K. i P. S., której rezultat nie może być w postępowaniu kasacyjnym skutecznie podważany. Obrońca w zawołowanej formie kwestionował zatem w tym zarzucie prawidłowość ustaleń

faktycznych, przyjętych przez Sąd I instancji za podstawę skazania, a zaaprobowanych przez Sąd II instancji, co jest w kasacji nieodpuszczalne (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2023 r., V KK 37/23).

W świetle przeprowadzonych rozważań, wszystkie podniesione w kasacji zarzuty okazały się bezzasadne w stopniu oczywistym. Wskazują one bowiem nie tyle na wady postępowania apelacyjnego, co przede wszystkim stanowią polemikę z dokonanymi przez Sąd *meriti*, a zaakceptowanymi w instancji odwoławczej, ustaleniami faktycznymi. Nie dostrzegając podstaw do uwzględnienia przedmiotowej kasacji, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie, o kosztach postępowania rozstrzygając na podstawie art. 637a w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

[SOP]

[ms]